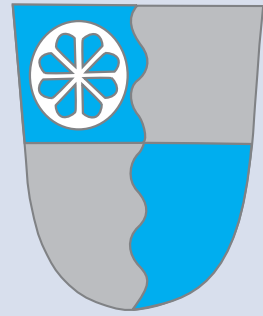

KOSE TEATAJA

Jaanuar
2010

KOSE VALLAVALITSUSE INFOLEHT

Foto: Angela Kilk

**TULGU TULU TUBADESSE,
JÄÄGU SOOJUS SÜDAMESSE.
ALGAV AASTA OLGU PAREM,
TOREDAM KUI ÜKSKI VAREM!**

SÜNNIPÄEVAD**80**

LINDA ERNIST, LYDIA KASKLA, AGNESSA TSVETKOVA, VELLO VAADERPASS

75

HELJU-REET KOSEMETS, HELVI SEPP

70

TALVI KELLO, REIN MIKK, VILMA SUMLA

65MAIA AUVÄÄRT, HELGI EINROOS, VALVE LEPP,
ENDLA MERELAIK, MALLE PURGATS, ENDA VAHTRA**60**MAIRE ABILINE, VALENTINA LASS, AINO PUSSAK,
ANNE REBENKO, BALDER ROOSMETS**SÜNNID**JOONAS JÄRVE, ELIIS KATTAI, BRIGITTA MÄRDIMÄE,
TRIINE SOFIE EICHENBAUM, JOANNA ILVES, KRISTEL KOROBKOVA,
HUGO KITVER, ELIISE MASSUR**PILK TAGASI AASTASSE 2009**

Aastavahetus on aeg, kus mõtleme kõik tagasi möödunud ja seame plaane tulevikuks. Kas kõik teod, mida tegime, olid õiged, kas midagi olulist jäi tegemata. Kas uuel, algaval aastal teeksime midagi teisiti, paremini, julgemalt- need on küsimused mida mina endale esitan.

Möödunud aastal sündis Kose valda 66 uut ilmakodanikku. Selline laste sündide arv on küll mõnevõrra väiksem kui 2008, kuid siiski üks suuremaid taasiseseisvus aastatel. Meie hulgast lahkus manalateele 37 inimest. Seega oli 2009 aasta iive positiivne ja vallaelanike arv koos migratsiooniga kasvas 86 inimese võrra.

Vaadata elanike sissetulekuid ja toimetulemist siis on mõtted veidi nukramad. Valla inimeste sissetulekud võrreldes 2008 aastaga langesid keskmiselt 13,1% ning koos sellega ka valla eelarvesse laekuv tulumaks langes 6,7 miljonit krooni. Kose valla tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta olid 2009 aastal 7591 krooni. Halvemaks on muutunud ka töötuse olukord vallas. Läänud aasta alguses oli meil ametlikult registreeritud töötuid 62, detsembri alguseks oli see arv kasvanud aga 211 töötuni. Kuigi see on vaid 5,8% tööealisest elanikonnast on töötute arvu kasv tekitanud maksumaksjate arvu vähenemise ja suurendanud sotsiaaltoetuste vajadust vallas. Kõik, kes on sattunud töötute raskesse seisusesse ja sellest olukorrast väljapääsu ei leia, pöörduge julgesti valda ja me üritame teid aidata kõigi vahenditega, mis meie käsutada ja kasutada on.

Vaatamata nendele langevatele sissetulekutele on kõigil kindlasti meenutada ka midagi head ja südantsoojendavat. Üheks selliseks sündmuseks oli kahtlemata üld laulu- ja tantsupidu. Need toredad tantsuetendused ja kontserdid laulukaare all näitasid meile, et me suudame ühte hoida ka keerulistel aegadel. Kontsertitel nähtu ja kuuldu tekitas paljudele, kaasaratud ka allakirjutatule, klimbi kurku ja pisara silmanurka. Suur, suur tänu teile kallid Kose valla lauljad, tantsijad ja pillimehed ning nende juhendajad selle toreda elamuse eest.

2009 aastal valmis "Kose Teeninduskooli" rekonstrueerimise projekt. Natuke tuleb veel vaeva näha sisekujundusprojektiga ja siis võime 2010 aasta veebruaris-märtsis kuulutada välja riigihanke ehitaja leidmiseks. Koostöös Aegviidu, Raasiku ja Anija valdadega loodud MTÜ Ida-Harju Koostöökoda algatas projekti töötute toetamiseks ja nende tagasi aitamiseks tööturule. Samuti jätkub projekt Aasumäe piirkonna planeeringute ja projektide rahastamiseks.

Järjest aktiivsemaks on muutunud meie külaseltsid, laulu- ja tantsuringid ning spordiklubid. Oma tegevuse arendamisel ei ole loodetud ainult valla abile vaid on ka ise aktiivselt käed külge pandud ja otsitud lisavahendeid fondidest ja meetmetest. 2009 aastal kirjutati koos abilistega üheksa suuremat projekti raha taotlemiseks EL

fondidest. Kõik need üheksa projekti, kogusummas 7,1 miljonit, said ka rahalise toetuse. See on vägagi arvestatav summa valla kultuuri-ja külaelu arengule. Jääb vaid loota, et vaatamata keerulisele majanduslikule olukorrale suudetakse leida ka vajalik 10% omaosalus ja kõik plaanitu ellu viia. Toetuse saajate hulgas on ka Kose-Uuemõisa Arendamise Selts, kelle eestvedamisel valmib 2010 aasta aprillis kauaoodatud külakeskus Kose-Uuemõisas.

Kahjuks oli läinud aastal ka ebaõnnestumisi ja altminekuid. Juba teist aastat ei ole õnnestunud vastu võtta 2007 aastal algatatud üldplaneeringut, mis takerdus nn "paekivi lahingu" tulemusena. Vaatamata meie pingutustele ei ole me saanud planeeringule kooskõlastust Keskkonnaministeeriumist. Probleemiks on endiselt paekivi. Siin on põrkunud kohalikud huvid ärihuvidega. Usun ja loodan, et meil õnnestub koos spetsialistidega tõestada, et paekivi kaevandamisel sellel alal on pöördumatud tagajärjed ja alati ei tohiks seada ärihuvid kõrgemale meie elukeskkonna ja kauni looduse säilimisest. Valla üldplaneeringuga aga läheme vaatamata kõigele edasi ja loodetavasti võetakse planeering vastu ja kehtestatakse 2010 aasta veebruaris-märtsis.

Kahjuks ei suutnud me koostöös Maanteeametiga rajada, mitu aastat lubatud kergliiklusteed ja sellega koos ka rekonstrueerida Kehra maanteed. Täna on olemas Kehra maantee rekonstrueerimise projekt Ujula tänava ristist kuni Ravila ristini ja olemas ka reaalne lootus, et töö tehakse 2010 aasta lõpuks ära.

Tehes kokkuvõtet lõppenud aastast ei saa üle ega ümber kohalike omavalitsuste valimistest. Täna siinkohal kõiki 1123 valla kodanikku kes kiitsid meie, valimisliit "Ühtselt", senise tegevuse heaks. Nagu olete kindlasti kursis on esimene ülesanne, teha koostööd sarnaste töekspidamistega inimestega, tänaseks lahendatud ja moodustatud teotaheline uus koalitsioon sotsiaaldemokraatidega. Esmaseks ülesandeks on valla edasine areng. Selle arengu nimel seisab meil ees kindlasti kõige muu hulgas ka rida ebapopulaarseid ja valusaid otsuseid.

Sellised siis said minu mõtted aastast 2009. Raske majanduslik olukord sundis ka meid tegema karme otsuseid. Vaatamata tagasilöökidele valla tulude laekumises suutsime ühiste pingutustega meile pandud ülesanded täita. Loodan, et meie täna koostatud plaanid, vaatamata rasketele aegadele, täituvad. Täna veelkord kõiki, kes on valla tegemistes oma jõu ja nõuga kaasa löönud ning soovin kogu vallarahvale tegusat aastat.

Vello Jõgisoo
Kose vallavanem

KOSE VALLAVOLIKOGUS 26. NOVEMBRIL 2009

Volikogu istungist võtsid osa volikogu liikmed: Vello Jõgisoo, Alvar Kasera, Eerika Kesküla, Merike Kummel, Eero Leedmaa, Irina Meinvald, Timo Nikitin, Astrid Ojasoon, Aivar Pohlak, Kalle Pormann, Margus Proos, Arne Puistama, Tiia Rodi, Eha Sepp, Uno Silberg, Tõnno Tiis ja Aksa Veinpalu.
Volikogus vastuvõetud otsused ja arutlusel olnud teemad:

Otsusega nr 7 tunnistati kehtetuks Kose Vallavolikogu 12.11.2009 otsuse nr 3 „Kose Vallavolikogu komisjonide esimeeste valimisteks läbi viidud salajaste hääletuste tulemuste kinnitamine“ punkt 5; tunnistati kehtetuks kogu revisjonikomisjoni esimehe valimise protseduur.

Päevakorrapunkt nr 2 nägi ette Kose Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimehe valimise. Esimehe kandidaadiks esitati Uno Silberg. Rohkem kandidaate ei esitatud.

Kandidaat Silberg taandas ennast ja seetõttu jäi revisjonikomisjoni esimees valimata.

Otsusega nr 8 kinnitati Kose Vallavolikogu arendus- ja eelarvekomisjoni koosseisus: Vello Jõgisoo; Eerika Kesküla; Aivar Pohlak; Margus Proos ja Eha Sepp.

Otsusega nr 9 nimetati Kose Vallavolikogu esindaja Tõnno Tiis Kose Gümnaasiumi hoolekogusse. Otsusega nr 10 nimetati Kose Vallavolikogu esindaja Astrid Ojasoon Oru Põhikooli hoolekogusse.

Otsusega nr 11 nimetati Kose Vallavolikogu esindaja Irina Meinvald Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkooli hoolekogusse.

Otsusega nr 12 nimetati Kose valla esindajad Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäeva koosseisu. Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäeva koosseisu nimetati volikogu esindajaks volikogu esimees Astrid

Ojasoon, esindaja asendajaks volikogu liige Uno Silberg, valla-valitsuse esindajaks vallavanem Vello Jõgisoo, esindaja asendajaks abivallavanem-maanõunik Merle Pussak.

Otsusega nr 13 määrati Kose valla esindajateks MTÜ-sse Harjumaa Ühistranspordikeskus vallavanem Vello Jõgisoo ja asendajaks abivallavanem-maanõunik Merle Pussak.

Otsusega nr 14 nimetati Kose valla esindajad HOL-i volikogusse. Volikogu esindajaks nimetati volikogu esimees Astrid Ojasoon ja esindaja asendajaks volikogu aseesimees Aivar Pohlak. Vallavalitsuse esindajaks vallavanem Vello Jõgisoo, esindaja asendajaks abivallavanem Merle Pussak.

Otsusega nr 15 kehtestati detailplaneering Oru külas asuv Pesula katastriüksusele (33701:004:0401). Planeeringu eesmärgiks on

maaüksusele lahoonete ehitamine ja krundi ehitusõiguse määramine. Detailplaneeringu rahastamise õigus anti osahingule Torken Kaubandus. Päevakorrapunkt nr 11 „Lutsa maastikukaitsealase töögrupi moodustamine“ lükati edasi järgmise istungi päevakorda. Otsusega nr 16 otsustati osaleda projektis "Kvalifitseeritud töäjõu pakkumise suurendamine". Otsusega nr 17 otsustati anda OÜ-le Laureene'le Kosel, Hariduse 2A üürile ruumid laste mängutoa avamiseks (endised kiirabi ruumid).

Määrusega nr 1 kinnitati Kose valla 2009. aasta täpsustatud eelarve mahuks seisuga 26.11.2009 tulude osas 73 345 789 krooni, kulude osas 79 841 940 krooni ning eelarve finantseerimistehingud summas 6 496 151 krooni. Päevakorrapunkt 15 alusel võeti vastu protokolliline otsus nr 1: Lugeda Kose valla 2009. aasta eelarve muutmise esimene lugemine lõppenuks. Suunata Kose valla 2009. aasta eelarve muutmise teisele lugemisele detsembrikuu volikogusse.

Otsusega nr 18 kinnitati Kose Vallavalitsuse liikmeteks: Vello Jõgisoo vallavanem; Merle Pussak abivallavanem-maanõunik; Ellen Pärm finantsjuht; Erge Loorits haridus- ja kultuurinõunik; Merike Pihla sotsiaalnõunik; Joe Tamme ehitusnõunik. Päevakorrapunkt 17 alusel võeti vastu protokolliline otsus nr 2: Alates detsembrist 2009 saadetakse volikogu päevakord koos eelnõudega volikogu liikmetele laiali ainult e-posti kaudu.

16. DETSEMBRIL 2009

Volikogu istungist võtsid osa volikogu liikmed: Alvar Kasera, Eerika Kesküla, Merike Kummel, Eero Leedmaa, Irina Meinvald, Timo Nikitin, Astrid Ojasoon, Aivar Pohlak, Kalle Pormann, Margus Proos, Arne Puistama, Tiia Rodi, Eha Sepp, Uno Silberg, Tõnno Tiis ja Aksa Veinpalu ja Vello Kivistik. **Päevakorrapunkt nr 1 nägi ette Kose Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimehe valimise.** Volikogu liikmete poolt esimehe kandidaate ei esitatud, seetõttu jäi ka seekord revisjonikomisjoni esimees valimata.

Otsusega nr 19 kinnitati Kose Vallavolikogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liikmeteks: Tiiu Karner; Valve Lepp; Malle Maasalu; Anne Malk; Irina Meinvald; Külli Raamat ja Maarika Tamm.

Otsusega nr 20 kinnitati Kose Vallavolikogu majandus- ja finantskomisjoni liikmeteks: Ülo Kivine; Jaak Kruus; Andres Laagus; Eero Leedmaa ja Kalle Pormann.

Otsusega nr 21 kinnitati Kose Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liikmeteks: Ruth Agurauja; Sven Andresen; Sirje Bärge; Timo Nikitin; Etlin Ormak; Arne Puistama; Tiia Rodi; Vello Saliste; Tõnno Tiis ja Ivi Väli.

Määrusega nr 2 kinnitati sihtotstarbeliste laekumiste kandmine Kose valla 2009. aasta eelarvesse.

Määrusega nr 3 kinnitati Kose valla 2009. aasta eelarve muutmise teine lugemine.

Otsusega nr 22 kinnitati Kose valla

2010. aasta eelarve projekti esimene lugemine. Eelarve muutmisettepanekud tulevad esitada kirjalikult 04.01.2010 kella 9.00 vallamajja volikogu sekretärile.

Otsusega nr 23 määrati vallavanema töötasu, mobiiltelefoni kõnelimiit ja sõiduauto bensiiniliimit.

Määrusega nr 4 kehtestati Kose valla omandis olevatele eluruumidele vastavalt elamute heakorras tasemele (tehnilisele varustatusele) järgmised üüri piirmäärad ühes kuus:

- 1) keskkütte, tsentraalse vee ja kanalisatsiooni olemasolul 6 krooni/m² kütteperioodil ja 8 krooni/m² mitte kütteperioodil;
- 2) keskkütteta, veevarustuse ja kanalisatsiooni olemasolul 4 krooni/m²;
- 3) keskkütteta, veevarustus ja kanalisatsioon puuduvad 2 krooni/m².

Munitsipaaleluruumi üür on tasu eluruumi kasutamise eest.

Käesoleva määrusega kehtestatud üüri piirmäärad ei sisalda kommunaalkulusid.

Määrusega nr 5 kehtestati maa-maksumäärade ja soodustuste andmise kord.

Määrusega nr 6 kehtestati Kose Spordikooli ja Kose Muusikakooli õppetasad.

Võeti vastu protokolliline otsus nr 1: Haridus- ja kultuurikomisjonil koostöös sotsiaal- ja tervishoiukomisjoniga välja töötada jaanuari kuus kord, kellel ja millistel tingimustel on õigus taotleda toetust huvikoolide õppemaksude

tasumiseks.

Määrusega nr 7 kehtestati osalustasuks Kose valla koolieelsetes lasteasutustes 300 krooni ühes kalendrikuus (3600 krooni aastas).

Otsusega nr 24 ja 25 kinnitati vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saajate nimekirjad.

Protokollilise otsusega nr 2 kooskõlastati Kose Gümnaasiumi sisehindamise aruanne.

Otsusega nr 26 otsustati tasuta kasutusse anda kinnistu Pikk tn 27A, Kose alevik, Kose Tenniseklubi MTÜ-le ja objekti avaliku kasutamise lepingu sõlmimine Kose Tenniseklubi MTÜ-ga.

Võeti vastu protokolliline otsus nr 3 mille kohaselt Kose Vallavolikogu ajutise komisjoni moodustamine jääb jaanuarikuu volikogu päevakorda.

Järgmine volikogu istung toimub 21.01.2010 algusega kell 15 vallamaja saalis.

Astrid Ojasoon
Kose Vallavolikogu esimees

Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamistest koos vastuvõetud otsuste ning määrustega on kättesaadav www.kose.ee koduleheküljelt märksõna „volikogu / protokollid“ ja „volikogu / vastuvõetud / otsused / määrused“ alt. Sama informatsioon on kättesaadav valla kõikidas raamatukogudes.

KOSE VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Kose
Kose valla koolieelsetes lasteasutustes osalustasu kehtestamine

16. detsember 2009 NR 7

Aluseks võttes „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 27 lõiked 3 ja 4,
KOSE VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R A B:

1. Kehtestada Kose valla koolieelsetes lasteasutustes osalustasu ühes kalendrikuus 300 krooni (3600 krooni aastas).
2. Tunnistada kehtetuks Kose Vallavolikogu 25.09.2008 määrus nr 120.
3. Käesolevat määrust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) kolmekümne päeva jooksul arvates määruse avalikustamisest.
4. Määrus jõustub 1. jaanuarist 2010.

Astrid Ojasoon
Kose Vallavolikogu esimees

KOSE VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Kose
Kose Spordikooli ja Kose Muusikakooli õppetaskude kehtestamine

16. detsember 2009 NR 6

Aluseks võttes „Huvikooli seaduse“ § 21 lõike 3,
KOSE VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R A B:

1. Kehtestada Kose Spordikooli õppetaskud (lastevanemate osalustasu) alljärgnevalt:
 - 1) ujumise erialal 1500 krooni aastas (jaanuar-aprill eest 1000 krooni, november-detsember eest 500 krooni);
 - 2) kergejõustiku erialal 1500 krooni aastas (jaanuar-juuni eest 900 krooni, september-detsember eest 600 krooni);
 - 3) korvpalli erialal 1500 krooni aastas (jaanuar-juuni eest 900 krooni, september-detsember eest 600 krooni).
2. Kehtestada Kose Muusikakooli õppetaskud (lastevanemate osalustasu) alljärgnevalt:
 - 1) Ettevalmistusklass 2700 krooni aastas (jaanuar-mai 300 krooni kuu, september-detsember 300 krooni kuu);
 - 2) I-VIII klass 4500 krooni aastas (jaanuar-mai 500 krooni kuu, september-detsember 500 krooni kuu);
3. Tunnistada kehtetuks Kose Vallavolikogu 25.09.2008 määrus nr 119.
4. Käesolevat määrust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) kolmekümne päeva jooksul arvates määruse avalikustamisest.
5. Määrus jõustub 1. jaanuarist 2010.

Astrid Ojasoon
Kose Vallavolikogu esimees

Haridus- ja kultuurikomisjon koostöös sotsiaal- ja tervishoiukomisjoniga töötab jaanuaris välja korra, kellel ja millistel tingimustel on õigus saada toetust huvikoolide õppetaskude tasumiseks.

KOSE VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Kose
Maamaksumäära ja soodustuste andmise korra kehtestamine

16. detsember 2009 NR 5

Aluseks võttes "Maamaksuseaduse" § 5 ja § 11, "Halduskohtumenetluse seadustiku" § 9 lõike 1 ning kuulunud ära abivallavanem-maanõunik Merle Pussak`u ettekande,
KOSE VALLAVOLIKOGU M Ä Ä R AB:

1. Kehtestada maamaksumääraks 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas.
2. Kehtestada põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.
3. Teha maamaksu soodustused elamumaalt 0,5 ha ulatuses järgmistele isikutele (maksuvabastuse taotleja ei tohi saada rendi-või üüritulu):
 - 1) riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saajad, kes on 70-aastased ja vanemad (v.a kortermajade elanikud);
 - 2) okupatsioonirežiimide poolt represseeritutele.
4. Tunnistada kehtetuks Kose Vallavolikogu 20.12.2006 määrus nr 45 „Maamaksumäära ja soodustuste andmise korra kehtestamine“.
5. Käesolevat määrust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) kolmekümne päeva jooksul arvates määruse avalikustamisest.
6. Määrus jõustub 1.jaanuar 2010.

Astrid Ojasoon
Kose Vallavolikogu esimees

KOSE VALLAVOLIKOGU OTSUS

Kose
Vallavanema töötasu määramine, mobiiltelefoni limiidi määramine ja sõiduauto bensiinilimiidi määramine

16. detsember 2009 NR 23

Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 19, "Kose valla põhimääruse" § 20 lõike 1 punkti 19, halduskohtumenetluse seadustiku § 9 lõike 1 ja Kose Vallavolikogu 20.12.2006 määruse nr 41 "Kose Vallavalitsuse struktuur, teenistujate koosseis ja töö tasustamise kord" § 9,
KOSE VALLAVOLIKOGU O T S U S T A B:

1. Määrata alates 01.01.2010 Kose valla vallavanema Vello Jõgisoo töötasuks 23 600 (kakskümmend kolm tuhat kuussada) krooni kuus.
2. Määrata alates 01.01.2010 mobiiltelefoni kõneaja rahaline limiit 500 (viissada) krooni kuus (va aja eest, kui vallavanem viibib puhkusel).
3. Määrata alates 01.01.2010 sõiduauto Nissan Primera registreerimisnumber 162 MEO bensiinilimiit 150 (ükssada viiskümmend) liitrit kuus (va aja eest, kui vallavanem viibib puhkusel).
4. Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, Tallinn 15082) 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Astrid Ojasoon
Kose Vallavolikogu esimees

HARJU MAAVALITSUSE PRESSITEADE**Tõnu Kaljuste valiti maakondliku kultuuripreemia „Harjumaa Kultuuripäril” laureaadiks**

Tallinn, 22. detsember 2009

Tõnu Kaljuste valiti Harju maakonnast alguse saanud maakondliku kultuuripreemia „Harjumaa Kultuuripäril” laureaadiks. Tõnu Kaljuste on dirigent, kes asutas Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestri. Ta on Grammy auhinna nominent ning pälvinud mitmeid plaadistusauhindu (Diapason d'Or l'Annee 2000, Cannes'i klassikalise muusika auhind ja Edisoni auhind).

Kultuuripärli preemia annavad üle maavanem Ülle Rajasalu, Kultuurkapitali juhataja Raul Altmäe ja Harjumaa Omavalitsuste Liidu aseesimees Vello Jõgisoo 30. detsembril toimival Harju maavanema vastuvõtul, millele järgneb Harjumaa ball "Estonia" teatris.

Kaljuste on olnud õppejõud Tallinna konservatooriumis ja dirigent teatris Estonia. Ta on seotud paljude orkestrite ja kooridega üle maailma. 90-ndatel aastatel töötas ta Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestri kõrval ka Rootsi Raadio Koori ja Madalmaade Kammerkoori peadirigendina. 2001. aastast tegutseb ta vabakutselise dirigendina. Tõnu Kaljuste on Rootsi Kuningliku Akadeemia liige, teda on autasustatud Jaapani ABC Muusikafondi aastapreemiaga ning rahvusvahelise Robert Edleri nimelise koorimuusikaauhinnaga. 2004. aastal pälvis Tõnu Kaljuste Eesti Kultuurkapitali peapreemia.

Tõnu Kaljuste on pühendanud olulise osa oma tegevusest eesti heliloojate loomingule (Heino Eller, Arvo Pärt, Veljo Tormis, Erkki-Sven Tüür), kelle muusikat on ta plaadistanud firmale ECM.

2004. aastal alustas Kaljuste juhtimisel uus projektiteater Nargen Opera ning 2006. aastal Nargen Festival, mille eestvedajateks on Tõnu Kaljuste ja Sihtasutus Lootsi Koda. Naissaarel Omari küünis toimunud Eesti Naiste Laulud, Noblessneri valukojas esitatud Vene Reekviem ning paljud teised kaunid kontserdid ning lavastused on toonud Harjumaa suvesse juurde põnevaid kultuurisündmusi. Tõnu Kaljuste on maailma üks tippdirigente ja Harjumaa ning Eesti olulisemaid kultuurisaadikuid. Tänu tema visadusele on Harjumaa väikesaar Naissaar ja Laulasmaa tõusnud nii Eesti kui ka rahvusvahelisele areenile.

Harju Maavalitsus, Harjumaa Omavalitsuste Liit ja Eesti Kultuurkapitali Harju maakonna ekspertgrupp on alates aastast 2003 andnud igal aastal välja ühe preemia, millele võivad kandideerida Harjumaal tegutsevad füüsilised isikud, mittetulundusühingud, riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused ja teised organisatsioonid, kellel on silmapaistvaid teeneid Harjumaa kultuurielu edendamisel.

"Harju Kultuuripäril" preemia väärtus on 40 000 krooni. Sellest 20 000 krooni on Kultuurkapitali nõukogu poolt ning Harju Maavalitsus ja Harjumaa Omavalitsuste Liit kumbki panustavad 10 000 krooni.

Varem on „Kultuuripärli" laureaatideks olnud:

2003 Nukuteater "Kehra Nukk"

2004 Aime Bachovski

2005 Heino-Raimund Ridbeck

2006 Jaan Manitski

2007 Veljo Tormis

2008 Leelo Tungal

Täiendav info: Riin Kivinurm

Haridus- ja kultuuritalituse juhataja haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja ülesannetes

Kas ka sina lubasid endale vana-aasta õhtul, et uuest aastast hakkad end pisut rohkem liigutama?:) Nüüd on sul alustamiseks hea võimalus! Oodatud on kõik jooksu- ja kepikõnni huvilised.

Kose Uue Aasta Jooks

9. jaanuar 2010

Start 12.00 Kose Spordikeskuse eest. Raja pikkus: 5,5km

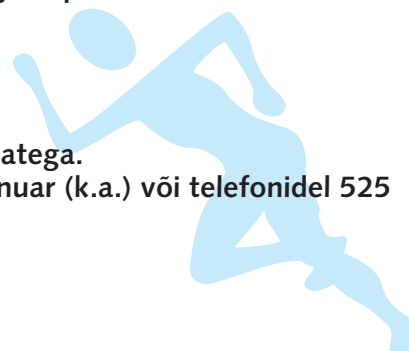
Korraldaja: MTÜ Spordipoisid koostöös Kose vallavalituse ja toetajatega.

Täpsem info ja eelregistreerimine www.spordipoisid.ee kuni 5. jaanuar (k.a.) või telefonidel 525 2399 ja 56 203 698

Registreerimine stardipaigas kell 10.00-11.30

Tule ja alusta oma sportlikku uut aastat koos meiega!

Üritust toetavad Kose Vallavalitsus ja AS K.U.Mell

LUGEMINE LOEB, ERITI LUGEMIS-AASTAL

2010. aasta 11. jaanuaril algab üle-eestiline lugemisaasta. Lugemisaasta algab ka Kose vallas. Selle ülesanne on tuletada meelde, eelkõige noortele, et lugemine on nauding. Paljudele lastele oleks see aga muutunud justkui ebameeldivaks kohustuseks. Kõigil on kiire, suhtlemiseks, aruteludeks jääb kodudes aega väheks, infomüra voogab sisse aknast ja uksest. Lugemine saab elamuseks vaid raamatuga üksiolemises ja vaikuses. Selleks aja võtmine on valikute küsimus, mille määravad kodu hoiakud. Õpetajad teavad seda hästi. Kõige paremini mõjutab last vanemate eeskuju: kui ema-isa loevad, loeb ka laps. Tundub uskumatu, aga lugemine on kaasajal võluvõti edukuse maailma. Lugemine teeb targaks. Kui seiklusjutud maalt ja merelt läbi loetud,

LUGEMISELAMUS

ASTA PÕLDMÄE „KIRJAD PÄASUKESTELE. EPISTOLAAR-ELEEGIA.“

Tuleb tunnistada, ma pidin leksikonist järele vaatama mida see epistolaar õieti tähendab. Panen siia kirja ka. Vast on teisigi, kes ei tea. Epistolaarne – kirjadest koosnev.

28 kirja pääsukestele. Miks just neile? Autor ütleb: „...Kui silmad on tulvil maiseid asju, kui südamed koguni ajavad üle, siis kes võiks selliseid sõnu märganud olla? Ja mitte naerda nende üle? Muidugi linnud. Teie, pääsukesed.“

28 väga isiklikku ja samas meid kõiki puudutavat kirja. Elust, armastusest, truudusest, kaotusvalust. Rikkusest muidugi ka. Sellest mitte rahaga mõõdetavast.

„Igas kirjas annavad sõnad edasi muretsemist, hoolimist, nukrust, inimlike tundeid, ent need ei kõla sugugi pisaraid silmist kiskuva halamisena.“ See tsitaat on „Eesti Päevalehes“ ilmunud Signe Kalbergi arvustusest. Ega mina ei oskaks selgemalt öelda.

Aga hingekriipivat, painamajäävat on ikka kirjades omajagu. Kas või

LUGEMISAASTA 2010

on põhikooli loodusained ja ajalugu käkitegu. Laia silmaringiga inimene on huvitav.

Lugemine teeb rikkaks. Kirjaniku sõnavara, lauseehitus ja mõtteselgus tagataskus, pole kirjandi, uurimistöõ või aruande kirjutamine mingi raskus.

Lugemine arendab empaatiat. Tegelastele kaasatundmine ja käitumismotiivide mõistmine aitab eluski sotsiaalselt hakkama saada. Lugemine on põnev. Harva juhtub inimese elus iga päev midagi põnevat, raamatutegelase elus aga küll.

Lugemine on tasuta. Raamatukogudes veel raha ei küsita. Lugemine on vabatahtlik. Ega sundida kedagi saa.

Oleme väike konservatiivne rahvas. Pingutame väga rahvuse ja keele säilimise nimel. Üheks vahendiks on sarnane ellusuhtumine, ühine

lugu pääsukeste hilissuve viimase kurna üksikust okastraadil kükitavast pojast, kelles rohkem kui elu on seletamatut rännusundi ja selleks suutmatust. „Pelk suletups, kuhu on ära mahtunud kogu maailma mahajäetus ja üksindus.“

See pääsukeste äralend. Pea kuklas, kuulame lahkuvate sookurgede minekut. Saabuvate hallaööde vältimatusest annavad hanerivid teada. Pääsukeste minekut me ei märka. Ühel päeval neid lihtsalt ei ole õueõhus lendlemas. Et nad on pikaks reisiks kogunemas, saab aimu see, kes juhtub õigel ajal pillirooväljade lähedusse. Seal on koos leegionid. Mis ootab väikesi lahkujaid ees, seda ei tea keegi. Ka pääsukesed ise mitte. Ka nemad ei oska ette näha võimalust, et Briti saartelt läbi Saksamaa, läbi poole Euroopa võib ootamatult tulla võimas külmasööst. Kui see juhtub, on pääsukesed jäetud ilma neid elus hoidvatest putukatest. Putukad poevad peitu. Aga pääsukesed on võimelised ainult õhust toitu hankima. Näljast nõrkemas, viimases hingehädas kogunevad nad sülemisse nagu pereheitel mesilased..

ajalooline mälu, mida osalt kujundab aastakümneid samade kirjandusteoste lugemine koolis. Kõik tsiteerivad Juhan Liivi, Puškinit, kõik on lugenud „Tõde ja õigust“. Meil on vägev ühine kapital.

Alustame lugemisaastat 11. jaanuaril sellega, et loeme kõikides valla haridus- ja kultuuri-asutustes. Loeme vaikselt ja valjusti, loeme ette neile, kes ise veel ei oska või mingil põhjusel ei saa. Loeme, sest lugemisaasta on lugemise aeg. Kõigi jaoks.

Kaja Sarapuu
Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi esimees

Oli hea lugeda, et mõnel niisugusel perioodil on leidunud osavõtlikke appiruttajaid. Neid, kes korraldasid pääsukestekuhjade Alpide taha Itaaliasse viimist rongide ja lennukitega.

Omaette väärtus on selle väikese raamatu kaunis keel. Ikka ja jälle sunnib tekst imetlema sõnavaliku meisterlikkust, sõnade kõnekast täpsust, leidlikkust liitvormide moodustamisel. Ja siis need sõnadega maalitud pildid! Neil on vastupandamatu võime sind kaasa viia. Mitte ainult sinna, kus pääsukestele kirjutaja viib. Ei, sinu enda minevikku, lapsepõlvradadele, noorusmaale, eilsesse päeva.

„Lugege neid ridu videvikulummuses ja avatud südamega“, soovitas Eesti Päevaleht. „Hommikul kõlavad need sõnad teisiti kui õhtul või öösel.“

Kui tõseks seda pidada, saab igaüks ise otsustada.

Detsember 2009
Jaan Rannap

LAPSED LUSTISID JÕULUMAAAL PAKASEST HOOLIMATA

Möödunud nädalavahetusel, 19.-20. detsembril oli Polli Loomaaias, Harjumaal avatud heategevuslik jõulumaa, mis pakkus lastekodulastele ja vähekindlustatud peredele puhast jõulurõõmu ja toredat ajaveetmist loomade ja päkapikkude keskel. Kokku külastas jõulumaad ligi 1100 inimest.

„Pakast oli laupäeval tõesti 17 kraadi, kogu jõulumaa jääs ja hommikul kogunenud toimkonnal päris murelikud näod eest,“ ütles MTÜ Noor Ise-Loom jõulumaa projektijuht Kadi Teeäär. „Aga paigutasime telkidesse suured puhurid, jagasime kuuma vaarikavarre teed ning kõik laabus.“

Kõige rohkem panid lastel silmad särama külaskäik jõuluvana koopasse ja hobusõit. Jõuluvana võttis lapsi vastu kiiktoolis ja küdeva kamina kõrval maakividest keldris, valge kass süles ja väikesed päkapikud ümber sagimas. Iga laps sai jõuluvanalt paki, tasuta nõudis jõuluvana luuletust või laulu.

Jõulumaaale jõulumeheks tulnud Ott Kiivikas kiitis lastekodulapsi, kellel olid salmid paremini peas, ootusärevus silmades ja julgesid ka jõuluvanale ligi tulla. „Ei tea, kas tõesti on lapsi vitsakimbuga jõuluvanadega hirmutatud, aga paljud pelgasid jõulumehet ligi astuda,“ kirjeldas kaks päeva jõuluvana kehastanud Ott Kiivikas. „Palju abi oli kassist süles – kes mulle ligi ei julenud tulla, selle kutsusin kassile pai tegema. Öhtuks kumises pea salmidest, aga loodan, et lastele jäi ilus mälestus. Mängida jõuluvana on tegelikult suur vastutus – milline mälestus jääb lapsele jõuluvanast, milline on üks jõulumees! See jääb ju lastele pikaks ajaks meelde.“

Iga laps sai sõita kas poni või hobusega, suurematele gruppidele tegi Eesti tõugu mära Manni reesõitu. Töötubades õpetati käsitööd, jõulumemm luges lastele muinasjutte ja päkapikud viisid lapsed erinevaid mängu mängima. Avatud oli hobuvarustuse näitus ja jõululaat. Jõululaule laulis Eliis Pärna. Näha ja toita sai kõiki loomaia linde ja loomi, keda on kokku ligi 80.

„Jõulumaa eesmärk oli pakkuda lastekodulastele ja vähekindlustatud peredele, kellel üks või mõlemad vanemad on töötud, tasuta sissepääsu ehk lihtsalt jõulurõõmu, mida nad muidu ehk oma lastele pakkuda ei saaks,“ ütles MTÜ Noor Ise-Loom jõulumaa projektijuht Kadi Teeäär. „Selle eesmärgi, jõulurõõmu pakkuda, täitsime kindlasti kuhjaga. Mõned lapsevanemad ja õpetajad käisid meid lausa kättpidi tänamas ning need näod, mis olid lastel pakke lahti võttes, on lihtsalt kirjeldamatud ja tasusid mitme kuu vaeva kuhjaga ära.“

Jõulumaa sai teoks tänu sponsorite, kohalikele ettevõtjate ja ligi 50. vabatahtlikule. Õla pani alla pannud Kohaliku Omaalgatuse programm, Ajakirjade kirjastus ja Ripsik, EMT, Büroodisain OÜ, D2D kuller, Espak Grupp, Kose Ehitustarve, Kristoke OÜ (Pirko Kauplus), Mobicom AS, Netiemme.ee, Printon AS, Rentman, Reola Gaas AS, Sarrogo OÜ, Softreflecor OÜ, Terviseleht, Tiimari Baltic AS, eraisikutest Sverre Lasn, Eero Leedma, Uno Sillberg, Ats Kalju ja Aime Bahovski.

Fotod: <http://noh.ee/press/joulumaa2009-pressifotod.zip>

Lisainfo: Kadi Teeäär
MTÜ Noor Ise-Loom
gsm: 56 26 1266
e-mail: kadi@noh.ee

KOSE KAMMERKOOR KUTSUB KUULAMA

Kose kihelkonnas on muusikaga tegelemine ikka röömsate inimeste pärusmaa olnud. Mitmed lugupeetud laulukollektiivid on auväärsed juubeleid tähistanud. Tänavu tähistab noort juubelit Kose Kammerkoor.

Kahekümne aasta eest, 12.septembril 1989 aastal kogunesid Kose keskkooli muusikaõpetaja Heli Sepa ümber tosinkond särasilmset, kel põues pulbitsemas laulukihk. Esmaseks eesmärgiks oli osaleda õpetajate taidlusfestivalil. Edukas esinemine seljataga, tuli kiirelt otsus koondada enam lauluhuvilisi ja moodustada koor. Alustati lihtsate lauludega, et eduelamus ikka kindlalt maad võtaks ja julgematele ettevõtmistele innustaks. Kose keskkool sai kord nädalas koduks ka neile, kelle õpinguaastad mujal möödunud. Algusaastatel käidi kokkulaulu harjutamas eesmärgiga kogeda taas suure laulupeo tunnet. Peagi sai selgeks, et taasiseseisvunud Eesti riigi kodanikuna on laulurahval hea võimalus kaeda piiritaha. Eks ikka selleks, et oma rahva kultuuri tutvustada ning iseenda silmaringi laiendada. Esimene välisreis ei viinud meid sugugi mitte Soome, nagu võiks arvata, vaid Taani kuningriiki. Täna on Euroopat nähtud nii bussis kui lennukiaknast. Tuttavad on paljud läänemere äärsed sadamad ja reisiterminalid. Kodustatud bussijuhtide tarmikus

on sõidutanud meid paikadesse, kuhu tavaturisti jalg pole iial astunud. Iga reisi programmi kuuluvad muuhulgas ka kirikukontserdid. Seda mitte ainult seetõttu, et kirikud on parimad kontserdisaalid. See on omamoodi sisemine vajadus, mida sõnadega ei seleta.

Kose Kammerkoor liidab endas inimesi, kes peavad oluliseks ühishingamist läbi laulu, läbi muusika. Vahel on see paremini õnnestunud ja rööm on kasvanud mäe suuruseks. On olnud ka kriisiaegu, kus koorina jätkamine on küsimärgi küljes rippunud. Tuleb tunnistada, et tõusud ja mõõnad ei iseloomusta mitte ainult majandust. Nad on kaastasteks igas eluvaldkonnas. Oleme koorile keerulised ajad alati ületanud ning sealt väljudes väge kasvatanud. Uut ja värsket hingamist tõi kollektiivi kümnekonna aasta eest kooriga liitunud dirigent Inta Roost. Koori juhendajad Heli Sepp ja Inta Roost on pärvinud tunnustust nii maakonnas kui üleriigiliselt. Koori juures on töötanud ka Margit Aava ja Aime Kaarlep. Kammerkoor on olnud mitmele noorele dirigendile praktikabaasiks.

Iga uus hooaeg algab juhendajate poolt koolitustel õpitu edasiandmisega. Oleme õppinud üksteist kuulama ja mõistma, et laulmiseks ei piisa vaid õhu virvendama ajamisest. Usume, et tänu

muusikaarmastusele saame ka elus paremini hakkama.

Rööm on tõdeda, et täna laulavad erinevates koorides ja ansamblites ka meie lauljate lapsed.

Asjaajamise paremaks korraldamiseks sai loodud 2006 aastal MTÜ Helimer. Täna on mittetulundusühingu liikmeteks ka Kose Tütarlastekoor ja Kose Noortekoor, juhendajaks Heli Sepp.

Täname kõiki, kes meile hobilaulmisega tegelemist võimaldavad, nii pereliikmeid kui ka tööandjaid. Täname Kose vallavalitsust, kes on läbi aegade toetanud meie tegevust võimaluste piires rahaliselt ning Kose Gümnaasiumit, kelle tiiva all on turvaline õppida, areneda ning pühenduda. Koorilauljate eriline tänu kuulub aga Helile ja Intale, kelle taktikepi all laulmine on suurepärase kingitus ja puhas rööm. Täname! 23.jaanuaril algusega kell 17.00 tähistame Kose Gümnaasiumis üheskoos Kose Kammerkoori kahekümnnendat hooaega väikese sünnipäevapeoga. Külla on oodatud kõik meie head sõbrad, tuttavad ja endised lauljad, kes tunnevad, et neid seob miski Kose Kammerkooriga. Oodatud on kõik, kellega ühiselt kontserte-tantsuetendusi antud kui ka lihtsalt röömsameelsed lauluhuvilised. Tulge kuulama!

Andres Õis

Kammerkoori president

Esmaspäeval, 11 jaanuaril 2010 kell 18.00 Nabala karstiala tutvustav loodusõhtu Rahvusraamatukogus

Elteade

11. jaanuari 2010 a. õhtul algusega 18.00 toimub Rahvusraamatukogu suures saalis loodusõhtu, kus teemaks: Kohila, Kiili, Kose ja Saku piirimail asuv Eesti suurim, Nabala karstiala (EELIS).

Linastub Kadi Alatalu populaarteaduslik film „Karstist killustikuks. Nabala juhtum“.
Tutvustakse omapärase karstiala loodust ja kultuurilugu muusikaliste vahepalade saatel.

Täpsem info Looduse Omnibussilt üritusele eelneval nädalal.

Oodatakse aktiivset osavõttu!

Teavitagem ürituse toimumisest kõiki, kes tunnevad muret Nabala karstiala, Ülemiste järve ja Tuhala Nõiakaevu saatuse pärast.

MTÜ Tuhala Looduskeskus

JAANUAR 2010 KOSE VALLAS TOIMUVAD

SÜNDMUSED

6.01	19.30	Kolmekuningapäeva tähistamine	Kose-Uuemõisa laululava
23.01		VALLA EAKATE UUSAASTAPIDU	Oru Külakeskus
27.01	17.00	LUULEÕHTU Need lumelained väljal... J.Liiv	Kose Raamatukogu
30.01	14.00	Küünlapäeva KONTsert	Kose Gümnaasium
11.02	19.00	Esinevad Kuusalu naiskoor, valla naiskoor Krõõt jt Vana Baskini Teatri etendus „Minu sõbratar maksuamet“ Piletid 150/125 krooni Oru Külakeskuses	Oru Külakeskus

NÄITUSED

Kuni 2.02 kuni 10.02	Kose Kunstikooli õpilaste TALVENÄITUS Kunstikeskuse Murdmatute Kunstnike ÜLEVAATENÄITUS	Kose Raamatukogu Kose Spordimaja Ujula 7
-------------------------	--	--

SPORDI- JA TERVISEÜRITUSED

9.01	12.00	Kose UUE AASTA JOOKS Distanti pikkus ~ 5-6 km Mandaat kell 10.00-11.30 Start kell 12.00 Info www.spordipoisid.ee	kogunemine Kose Spordimaja ees
10.01	10.00	Kose valla meistrivõistlused MALES Kell 9.00 mandaat	Kose Päevakeskus
10.01	14.00	Kose valla meistrivõistlused KABES Kell 13.00 mandaat	Kose Päevakeskus
20.01	19.00	Ülevallalise mälumänguturniiri MÄLUVESKI IV voor	Oru Külakeskus
24.01	11.00	Kose meistrivõistlused SUUSATAMISES Juhend Kose Spordimajas	Kose Lauluväljak
28-29.01		Mitmevõistluse karikavõistlus UJUMISES Juhend Kose Spordimajas	Kose Spordimaja
15.02		VIGURVÕISTLUS ujumises Juhend Kose Spordimajas	Kose Spordimaja
16.02		Eakate TALISPORDIPÄEV (vastlad)	Kose Päevakeskus

! Jälgige reklaami

EAKATE UUSAASTAPIDU

Oru Külakeskuses toimub 23. jaanuaril 2010 kell 14.00 – 18.00

Kohvilaud ja tants, töötab baar, peo lõpp kell 18.00.

Peo korraldavad Kose-Uuemõisa pensionäride ühendus Sügisrõõm, Oru Külakeskus ja Kose Vallavalitsus

Eelregistreerimine valla sotsiaaltööspsialisti K.Kivine juures vallamajas, tel. 6339328 või e-posti aadressil kivine@kose.ee

Buss toob kohale ja viib koju

Ravila ja Kose piirkond

Buss väljub Kose-Ristilt 12.50, Vardjast 13.00, Ravilast 13.10, Palverest 13.20, Visklast 13.30, Kose söökla esiselt parkimisplatsilt 13.40 (sõidab OÜ Kose Kaarel)

Kose-Uuemõisa, Kuivajõe, Kolu piirkond

Buss väljub Kose-Uuemõisa bussijaamast 13.00, Kuivajõelt 13.10, Karlalt 13.15, Sepalt 13.25, Kolust 13.45 (sõidab Radix Hoolduse OÜ)

Oru Piirkond

Transpordi vajadusest teatada kuni 15. jaanuarini valla sotsiaaltööspsialistile tel. 6339328.

Järjekordne Regioonide Komitee UEN-EA fraktsiooni poolt korraldataud võistlus - joonistusvõistlus MINU PIIRKOND, MINU TURG

Projekti „Minu piirkond, minu turg“ eesmärk oli tutvustada lastele Euroopa Liitu ja selle kultuurilist mitmekülgsust läbi joonistuste. Seejuures käsitleti selliseid teemasid nagu kultuuriline mitmekesisus, piirkondlik identiteet, Euroopa kultuur, Euroopa geograafia ja ajalugu, liikuvus Euroopas. Sihtrühmaks olid põhikoolide õpilased – lapsed vanuses 7 kuni 12 aastat.

Joonistuste teema oli „kohalik turg“ – koht, kus põllumajandustootjad ja kaupmehed kohtuvad ja müüvad tooteid valla, linna või maakonna elanikele.

Lapsed oleksid pidanud keskenduma oma piirkonna turgudele iseloomulikele toodetele, turgu ümbritsevatele majadele, tüüpilistele kohalikele toodetele ja piirkonna tavadele.

Osalesid järgmised liikmesriigid: Eesti, Iirimaa, Itaalia, Leedu, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Ühendkuningriik.

Eestit esindasid Kose vallast Oru Põhikooli lapsed KELLY VEINBERG, KAAREL SAADOJA ja INGRID ISSAK õpetaja Marika Mae eestvedamisel ning Jõgeva Põhikooli õpilased.

Iga UEN-EA fraktsiooni kuuluv Regioonide Komitee täisliige võis valida ühe põhikooli. UEN-EA fraktsiooni liikmed vastutasid põhikooli valimise eest oma riigis. Valitud põhikooli juhtkond vastutas projekti korraldamise eest kohapeal, järgides seejuures UEN-EA fraktsiooni sekretariaadi poolt sätestatud eeskirju. UEN-EA fraktsiooni sekretariaat vastutas projekti läbiviimise tagamise eest.

Õpilaste joonistused pidid olema tehtud A3 mõõtmetega paberile. Joonistused pidid olema värvilised, paberi alla paremasse nurka pidi olema (loetavas kirjas) kirjutatud õpilase nimi ja vanus.

Iga osalev kool saab fotoaparaadi. Võitjate tööd avaldatakse broüüris ja samuti antakse nad kõik välja postkaardina.

Broüürid ja postkaardid trükitakse Regioonide Komitee trükikojas. Põhikoolidesse saadetakse Euroopa Liitu käsitlevaid, lastele mõeldud materjale ja raamatuid.

Autasustamine seisab veel ees.

Koostatud U. Silbergi, Regioonide Komitee asepresident, poolt saadetud materjalide põhjal

KONKURSS „MAAMEHE RAMM JA VÄGI“

Maamees ei ole siidikäpp, vaid töötegija, see õige maa sool.

Kõikide tublide maameeste tegemiste ja saavutuste tunnustamiseks ning säilitamiseks kuulutas Eesti Põllumajandusmuuseum välja konkursi „Maamehe ramm ja vägi“. Konkursil osalemiseks ootame materjale maal elavate või elanud, nii noorte kui juba taadiikka jõudnud maameeste elust ja tööst. Olgu selleks oma kätega rajatud talu, nutikad lahendused ja huvitavad leiutised maatöö lihtsustamiseks, uudse tehnoloogia rakendamine maaviljeluses või omanäolised sepis- ja puutööd – kõik maameeste eluga seotud teemad on teretulnud. Materjali võib esitada nii reaalsete näidiste, fotode, videolõikude kui makettide või kavanditena. Samuti ootame olmeesemeid, dokumente ning mälestusi ja eluolu kirjeldusi.

Mälestuste kirjapaneku hõlbustamiseks aitab teid küsimustik, mille leiate muuseumi kodulehelt www.epm.ee.

Kogutud materjal säilitatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis ja kasutatakse novembris 2010 avatava näituse „Maamehe ramm ja vägi“ koostamisel. Soovi korral tagastatakse laekunud materjalid omanikule peale konkursi lõppu.

Võitjad kuulutatakse välja 2010. aasta isadepäeval, 14. novembril.

Materjalid palume saata või tuua kuni 2010. aasta 30. septembrini Eesti Põllumajandusmuuseumisse aadressil Pargi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond.

Juurde palume kindlasti märkida oma nime, sünniaasta ja kontaktandmed.

Informatsioon konkursi ja näituse kohta tel 738 3819 või e-posti aadressil kerle.arula@epm.ee.

OLED SA MURES TÖÖ VÕIMALIKU KAOTAMISE PÄRAST?

Või on töötus juba sinu reaalsus? Arengu Keskuses Avitus käivitub 22. novembrist 2009 kaks aastat kestev nõustamisprogramm "Uus algus", mis toetab tööturule sisenemist ning aitab ennetada tööturul väljalangemist. Programmis osalemine on tasuta. Projekti toetab Euroopa Sotsiaalfond meetme "Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed" raames, toetuse suurus on 1 123 574 krooni.

Programm "Uus algus" on mõeldud sotsiaalsete ja majanduslike toimetulekuraskustega inimestele, töötutele ning väikelaste emadele, kes soovivad tööturule naasta või oma positsiooni tööturul parandada. Programmi viivad läbi eriväljaõppega rühmajuhid, psühholoogid, personalijuhid või -nõustajad ning Eesti Väike- ja Keskiste Ettevõtete Assotsiatsiooni (EVEA) ja MTÜ ETNA Eestimaal spetsialistid. Nõustamisprogrammi viiakse läbi Tallinnas.

Programm pakub võimalust osaleda rühmanõustamisprogrammis ning kasutada individuaalse psühholoogilise, juriidilise või ettevõtlusalase nõustamise teenust. Eneseabi- ja psühhokoolitusrühmades õpitakse spetsialistide lühiloengute, kogemuste vahetamise, testide ning eneseanalüüsi abil iseennast, oma tööalaseid võimeid ja vajadusi paremini mõistma. Arutletakse erinevate psühholoogiliste ja praktiliste tegurite üle, mis võivad inimese toimetulekut mõjutada ning kuidas neid tegureid enda heaks paremini ära kasutada. Räägitakse töötamisega seotud juriidilistest aspektidest ning ettevõtluse alustamisest ja võetakse läbi töökohale kandideerimine: töökuulutustega töötamine, CV, kaaskirja ja motivatsioonikirja koostamine ning töövestlus.

"Töötusel on oma psühholoogiline pool, mis inimesi mõjutab. Töötud vajavad psühholoogilist abi, et keerulises olukorras mitte masendusse langeda ja alla vanduda, vaid leida üles oma tugevad küljed ning otsida lahendusi. Samas on töötute jaoks psühholoogiline abi kallis ning rahaliste piirangute tõttu jääb see nende jaoks sageli kättesaamatuks," ütles Avituse projektijuht Triin Ülesoo. Tema sõnul on loogiline, et Avitus aitab leida lahendusi hetke valupunktile - töötusest tulenevale masendusele, lootusetusele jms. "Avitusel on pikaajaline kogemus nii grupi- kui individuaalnõustamise osas ning spetsiifiliselt oleme tegelenud just depressiooniprobleemidega. Tahame aidata inimestel leida eneseusu ning käivitada oma sisemised ressursid, et raskest olukorras hakkama saada, leida oma jõud, uued suunad ja uus lootus. Tänu Euroopa Sotsiaalfondi toetusele saame programmi ellu viia mahus, mis võimaldab jõuda paljude abivajajateni."

Rühmajuht Anne-Ly Rõuk räägib eneseabigruppidest: "Valisime üheks nõustamise vormiks just eneseabi- ja psühhokoolitusrühma. Individuaal- ja grupinõustamine on erinevad meetodid, millel on mõlemal oma plussid ja miinused. Rühmanõustamise eelised ja efektiivsus peitub näiteks selles, et inimene tajub, et ta ei ole oma probleemidega üksi ning kiirem on ka muutusteks motivatsiooni leidmine".

Nõustamisprogrammi läbib 12 eneseabirühma, neist 6 väikelaste emadele, igas rühmas 15 inimest. Üks rühmatöötüskel kestab 10 nädalat, koos käiakse ühel päeval nädalas 6 tundi korraga. Individuaalset nõustamist saab umbes 80-100 inimest aastas. Väikelaste emadele pakutakse vajadusel ka lapsehoiu võimalust.

Programmis osalemise soovist saab teada anda, vastates ankeetküsitlusele Avituse kodulehel www.avitus.ee või täites paberankeedi Arengu Keskuses Avitus aadressil Kadaka tee 141 Tallinn.

Täpsemat infot programmi kohta saab Avituse kodulehelt www.avitus.ee, meiliaadressil uusalgus@avitus.ee või telefonil 56 577 447 (Anne-Ly Rõuk).

Lisainformatsioon pressiteate kohta:

Triin Ülesoo

Avituse projektijuht

tel. 51 555 02, e-post: triin@avitus.ee

www.avitus.ee

TÄNUAVALDUSED

Oru võrkpallisid tänavad toetajaid ja soovivad kõikidele edukat uut aastat!

Alles suvel saime kogeda toredat ja meeliülendavat muusikalielamust noortelaval. Ja nüüd jälle, kui õp. Heli Sepa kaks suurepäraselt koori Kose Noortekoor ja Kose Lastekoor olid laval. Nüüd lauldi küll õpilaste vanematele, tuttavatele ja neile, kes teadsid kuulama-vaatama tulla. Rõõmu teeb, et saal oli rahvast täis, mis näitab head märki sellest, et laste ja õpetaja tööd väga hinnatakse. Lauljad on ka tõelised muusikud, kes tulevad ja istuvad klaveri taha - võtavad kätte viiuli, ja see mis sealt tuleb... ei ole sõnu. **Tahan tänada kõiki lauljaid, klaverisaatjaid, soliste, viiuldajat ja muidugi õp. Heli Seppa.** Tuleme järgmine kord jälle.

Heade soovidega kõigi lastevanemate nimel M. Koitjärv

MIDA OLEKS VAJA TEADA KINDLUSTATUD ISIKUL JA TERVISEHOIUTEENUSE OSUTAJAL KUI TOIMUB LIIKLUSÕNNETUS?

Kui oled sattunud liiklusõnnetuse ohvriks, siis tea, et sinu tervisekahjustuse ravimiseks seotatud ravimid ja muud seadusest tulenevad kulutused maksab kinni liiklusõnnetuse põhjustanud autojuhi kindlustusselts.

Eesti Haigekassal (edaspidi haigekassa) ja kindlustuseltsil on oluline roll liiklusõnnetuses kannatanud poolte ravimisel ja muude hüvitiste maksmisel. Oletame sõiduauto X sõidab külje pealt sisse sõiduautole Z, ning sõiduauto X juht tunnistatakse antud liiklusõnnetuses süüdi, siis vastutab kahju eest liiklusõnnetuse põhjustanud autojuhi kindlustusselts. Sellises situatsioonis tekib alati rahalisi kulutusi, mida esmalt kannab haigekassa ning hiljem nõutakse sisse kindlustuseltsidelt vastavalt ravikindlustuse seaduse §26, mis sätestab, et haigekassal on tagasinõudeõigus isiku suhtes, kes vastutab kindlustusjuhtumi toimumise eest, mille tõttu sai kindlustatud isik ravikindlustushüvitisi, samuti kindlustusandjate suhtes, kes on kahutatud võimaldama hüvitisi sama kindlustusjuhtumi raames.

Mõned drastilised näited haigekassa poolt sisse nõutud summadest, liiklusõnnetuse põhjustaja juhi eest on haigekassa sisse nõudnud kindlustuseltsidelt esimesel pool-aastal 2009 kokku 182 548,00 EEK. Kokku on esimesel pool-aastal sissenõutud ja koostatud liiklusnõudeid summas 4 001 667,68 EEK, mis sisaldab ka eriti suuri nõudeid alates 350 000 EEK, kuid need on pigem erandid kui reeglid.

Kindlustuseltsil lasub üldjuhul kohustus (v.a üksikud seaduses sätestatud erandid nt liiklusõnnetuse põhjustanud juubes juhi ravikulud) hüvitada kõik liiklusvigastuse raviga seotud kulud, sh taastusravi kulud. Ühtlasi on patsiendil õigus nõuda kindlustuseltsilt tema poolt ravimite soetamisele tehtud kulutuste hüvitamist. See on detail, mida kindlustatud isikud sageli ei tea ning millest võiks vastava eriala arst või perearst patsienti esmalt informeerida. Lisaks on isikutel õigus nõuda vastavalt liikluskindlustuse seaduse § 31 kindlustuseltsilt liiklusõnnetusega kaasnevat muid kulutisi, näiteks raviga seotud raviasutuse külastamiseks tehtud transpordikulutused ja muud otsesed kulud (sh valu ja vaev).

Seega, läheneme konkreetset isiku vaatenurgast. Kui tekib vajadus võtta haigusleht, siis 3 esimest päeva on isiku omavastutus, järgmised 4 päeva aga tööandja kohustus. Haigekassa hakkab tasuma ajutise töövõimetuse hüvitist alates 9. päevast. Siin on aga oluline, et ei tekiks arusaamatusi hüvitise suurusest, kuna haigekassa hüvitab ajutise töövõimetuse hüvitist vastavalt ravikindlustuse seaduse § 54 lg 1, mis sätestab, et haigekassa maksab kindlustatud isikule ajutise töövõimetuse hüvitist ühe kalendripäeva eest ühe kalendripäeva keskmisest tulust. Vastavalt ravikindlustuse seaduse § 55 lg 1, mis sätestab, et kalendripäeva keskmine tulu arvutatakse, lähtudes Maksu- ja Tolliameti esitatud kindlustatud isikule arvestatud või makstud sotsiaalmaksu alusel arvutatud tulu andmetest. Haigekassa tasub 70% ühe kalendripäeva eest ühe kalendripäeva keskmisest tulust. Seega kindlustatud isikule on oluline, et tema töötasu arvestatakse õieti ning maksud oleksid korralikult tasutud. Kindlasti tasuks teada, et ka ajutise töövõimetuse osas võib inimene nõuda sisse selle osa, mida ei kata haigekassa poolt välja makstav hüvitise summa, ehk siis vastavalt 30%.

Liiklusõnnetuses kannatanul on õigus nõuda nii soodusravimi ostmisel haigekassa poolt hüvitamata summa tasumist kui ka käsimüügiravimite hüvitamist kindlustuseltsilt. Kui tegemist on soodusravimiga, kirjutab arst välja soodusmääraga (100%, 75%, 50%) retsepti. Ravimit ostes jääb patsiendi kanda alati nn omaosalus ja vastav protsent ravimi hinnast, mida haigekassa ei hüvita. 50% soodustusega ravimi puhul peab ravikindlustatud inimene apteegis ravimi eest tasuma igal juhul 50 EEK omaosaluse tasu. Ostes välja 100-kroonise soodusravimi, maksab haigekassa inimese eest apteegile $(100-50) \times 50\% = 25$ EEK. Inimese enda kanda jääb aga omaosaluse tasu 50 EEK + 25 EEK (protsent, mida haigekassa ei hüvita), seega kokku 75 EEK, mille liiklusvigastuse korral hüvitab kindlustuselts.

Liiklusõnnetuses kannatanul tuleb nõude esitamiseks pöörduda õnnetuse põhjustanud juhi kindlustuseltsi kahjukäsitletule osakonda. Kui liikluskahju põhjustajal pole liikluskindlustuse lepingut sõlmitud, siis tuleb pöörduda Eesti Liikluskindlustuse Fondi poole. Kindlustuseltside üks kohustusi on tutvustada vajalikke seadusi kannatanutele. Missuguste dokumentide alusel ja kuidas, kellele ja kui palju hüvitist makstakse, selgitab liiklusekindlustuse seadusega ette nähtud korras välja kindlustuselts või Eesti Liikluskindlustuse Fond.

Eesti Haigekassa loodab, et käesolev info on teile kasulik nii kindlustatud isikutele kui ka tervisehoiuteenuse osutajale.

Jätkuvalt edukat koostööd soovides
Ado Viik, EHK Harju osakonna direktor
Jaanus Põldmaa, EHK Harju osakonna juristi abi

Kose Autoteenindus OÜ annab teada, et soodsate Wolf õlide (täissünteeiline 80 kr/l ja poolsünteeiline 60 kr/l) kampaania kestab kuni õli jätkub. Õlivahetus 100.- Info: 5059012, koseauto@hot.ee

Edukat algavat aastat!
Reformierakonna KOSE
piirkond

KOSE SPORDIMAJA
UJULA TN 7

**SPA MANIKÜÜR-
 PEDIKÜÜR**

PARAFIINHOOLDUS
KÄTELE-JALGADELE

SUKAR DEPILATSIOON

ETTETELLIMISEL

TEL:56982304 -AILI-

K-U TREIMER OÜ

EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- san. tehnilised tööd

tel/faks 675 1230

GSM 511 5482, 5347 4909

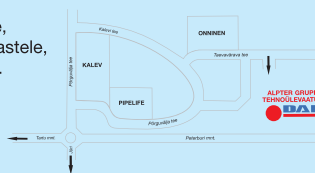
e-mail: treimer.treimer@mail.ee

Ekskavaatoriga kaevetööd
(Lint)
Bobcat
Metsaväljaveo teenus
Ostame 3m leppapuid,
raieteenus
Müüa sõelutud mulda koos
transpordiga
tel 56 48 48 38

Alates 2008 aasta Juulist oleme avatud
 Laupäeval 9.00 - 15.00
 Tööpäevadel 8.00 - 19.00

DAF

Teostame igat liiki ülevaatusi sõidu- ja veoautodele, bussidele, traktoritele, mootorratastele, haagistele.

Alpter T.Ü.V. OÜ
 Taevavärava tee 9a, Rae vald Tel. 606 4230 Mob. 5624 6136
www.alpter.ee tehn.rae@alpter.ee

AS K.U. Mell müüb

Kruusa
Liiva
Killustikku
Sõelutud mulda

Transpordivõimalus

Täpsemalt tel. 56483838
ja kodulehelt
www.mell.ee

AKTSIASELTS
K.U.MELL

KOSE AUTOKOOL OÜ
KUTSUB TEID

„B” kategooria autojuhi
koolitusele
ja lõppastme koolitusele !
Meie autokoolis on võimalus
teoiaat õppida E-õpe vormis!

Gruppide teooria tunnid ja
konsultatsioonid toimuvad
Kose Gümnaasiumi õppeklassis
või teistes autokooli
õppeklassides.
Maksuamet tagastab 21% aasta
lõpus.

e-mail info@autokoolkose.eu,
www.autokoolkose.eu
Tel. 5042 096, 6307 299

ANDRESE
MASSAAŽITUBA

Kose, Hariduse 2
klassikaline-, tai- ja
energiamassaaž,
kinkekaardid
tel. 503 6007

massöör
Andres Lutsar

FOTOKONKURSS „MINU KODUVALD KOSE“ ehk pildid Kose valla 2010 aasta kalendrisse.

Konkurss kestab 10. jaanuar – 31. oktoober 2010

Konkursiga kutsume üles kõiki fotohuvilisi jäädvustama Kose valla kauneimaid kohti, vaatamisväärsusi, arhitektuuri, heakorrastatud asutusi ja ettevõtteid, omanäolisi kodusid ja koduaedu - kõike, mis seostub Kose vallaga.

- Üks autor võib esitada konkursile kuni 12 tööd (pildid võivad olla iga kuu või aastaaja kohta). Tööde esitamise lõpptähtaeg on 31.oktoober 2010.

Kõigi konkursile esitatud fotode autoriõigused jäävad nende autoritele ent konkursil osalemisega antakse korraldajale õigus tasuta kasutada konkursil osalenud fotosid konkursi tulemuste avalikustamiseks, trükiväljaannetes (näiteks valla lehe esikülje pilt), näitustel ja internetis.

- Digitaalne töötlus on lubatud ainult vähesel määral heleduse/tumeduse ja kontrastsuse parandamiseks.
- Pildid võivad olla tehtud ka eelnevatel aastatel.
- Fotod tuleb esitada JPG/JPEG formaadis. Piltide minimaalne laius võib olla 2000 x 1700 pikselit (või 5 mlj pikselit)

Fotod esitada digitaalsel kujul (CD plaadil) raamatukogudesse või noortekeskustesse.

Pildi allkirjadeks märksõna ja pildi nr. Iga pildi juurde lisada ka selgitus, kus pilt on tehtud (word-dokumendiga plaadil lisaks või väljatrükituna plaadiga kaasas).

Märksõnaga kinnisesse ümbrikusse piltide autori nimi, vanus, kontaktandmed (elukoha aadress, telefon, e-mail) ehk siis plaat piltidega ja piltide kirjeldustega + kinnises märksõnaga ümbrikus autori andmed.

Osaleja peab olema Kose valla elanik. Vanuselisi piiranguid ei ole.

Pilte hindab žürii. Hindamine toimub 1. – 10. november 2010. Tulemustest teavitatakse 2010 aasta detsembri valla lehes.

Parimatest parimad pildid avaldatakse 2011 aasta Kose valla kalendris

Parimatest piltidest korraldatakse rändnäitus Kose valla piires (raamatukogud, koolid, noortekeskused).

Konkursi korraldab Kose Noortekeskus.

Tähelepanelikku silma ja õnnestunud hetki pildistamisel!

*Aeg kustutab valu, aeg kuivatab pisarad.
Kuid mälestused - need alati püsivad.*

Arvo Pääsuke

1.juuli 1948
10.detsember 2009

Mälestame head sõpra ja naabrit
Perek.Kriiseman, Ilme ja Heldur Rohtsaar

Jäädavalt lahkusid

JÜRI AARNA

ARVO PÄÄSUKE

VÄLJAANDJA KOSE VALLAVALITSUS

Toimetaja: S. Bärge, tel. 6 751 279. Toimetuse liikmed: E. Loorits, K. Bakradze, E. Sepp

Kose Teatajasse minev info saada iga kuu 25. kuupäevaks meiliaadressile koseteataja@kose.ee või helista telefonil 6 751 279.

Kujundus: OÜ Digimap, trükk AS Printon Trükikoda. Hind üksikmüügis 5 krooni